

Leiden

PARKEREN IN CIJFERS

JAN - DEC 2017

PARKEERMANAGEMENT
GEMEENTE LEIDEN

Versie 2 – Mei 2018

Illustratie op voorpagina:

Parkeergarage Lammermarkt (copyright Ronald Tilleman Photography)

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING.....	4
INLEIDING	6
1 PARKEREN IN LEIDEN	7
2 INKOMSTEN	9
3 STRAATPARKEREN	11
4 GARAGEPARKEREN	16
5 HAAGWEG.....	20
6 PARKEERVERGUNNINGEN	21
7 NAHEFFINGSAANSLAGEN EN BESCHIKKINGEN	22
8 DATAGESTUURD WERKEN BINNEN DE PARKEERORGANISATIE	24
9 ONTWIKKELINGEN EN PROJECTEN	25
10 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	28
11 BIBLIOGRAFIE	29

SAMENVATTING

Dit zijn – kort samengevat – de belangrijkste ontwikkelingen ten aanzien van parkeren in Leiden in 2017.

1. Parkeerareaal groeit in aantal

In 2017 groeit het aantal betaald parkeerplaatsen tot ruim 24.575. Dat zijn er 7.700 meer dan in 2016. De groei komt door het project Uitbreiding Betaald Parkeren, wat zich zonder noemenswaardige problemen heeft voltrokken. De laatste fase is ingevoerd op 1 november 2017.

2. Digitaliseren parkeerketen vordert

In 2017 is gestart met de digitalisering van de parkeerketen. De data voortkomend uit deze digitalisering worden gebruikt om het parkeerareaal continu te ijken en de bedrijfsvoering te verbeteren. In 2017 zijn de meeste parkeervergunningen gedigitaliseerd. Een kleine groep speciale vergunningen worden in 2018 gedigitaliseerd. In 2017 was 95% van de parkeerproducten gedigitaliseerd.

3. Parkeerinkomsten stijgen

Bezoekers kunnen hun auto parkeren op straatparkeerplaatsen en in parkeergarages. Bezien over 2017 zijn zowel de inkomsten van het straatparkeren als van het garageparkeren hoger dan in 2016. De inkomsten uit de garages bedragen ongeveer € 1.750.000 en de straatinkomsten bedragen ongeveer € 6.610.000. Inclusief de inkomsten uit naheffingen en vergunningen komt het totaal aan parkeerinkomsten uit op ongeveer € 11.980.000. Hierbij valt op dat bij straatparkeren automobilisten in steeds grotere mate betalen met parkeerapps, oftewel mobiel parkeren. Het betalen per app is eind 2017 gestegen naar bijna 55 procent van het aantal transacties van straatparkeren.

4. Meer parkeervergunningen

Eind 2017 zijn ongeveer 18.000 bewonersvergunningen, 1.800 gehandicaptenvergunningen en 3.300 overige vergunningen en ontheffingen uitgegeven. Dit is een groei van 4% ten opzichte van 2016.

5. Minder naheffingen

In 2017 werden ongeveer 19.000 naheffingsaanslagen opgelegd, een daling van ruim 6.500 ten opzichte van 2016. Dit had onder andere te maken met hogere betalingsbereidheid. Ook de invoering van kentekenparkeren had een rol. Omdat (nog) niet alle parkeerproducten zijn gedigitaliseerd, waren veel meldingen bij het scannen van de geparkeerde auto's 'onterecht'. Daardoor leidde de handhaving op parkeerbelastingen tot minder naheffingsaanslagen. Door minder ingezette naheffingsuren in 2017 viel het naheffingsaanslagen lager uit. Het aantal bezwaarschriften is wel toegenomen.

6. Diverse ontwikkelingen en projecten

In 2017 zijn twee parkeergarages opgeleverd: parkeergarage Lammermarkt in het centrum en parkeergarage Ringkade bij het Kooiplein. Mei 2017 is gestart met de bouw van de tweede ondergrondse parkeergarage in het centrum: Garenmarkt. Daarnaast is het project Uitbreiding Betaald Parkeren afgerond en is een grote slag geslagen rond de digitalisering van de parkeerketen. Verder werd in 2017 gestart met de marketingcommunicatie voor de nieuwe parkeergarage Lammermarkt.

PARKEREN IN CIJFERS – GEMEENTE LEIDEN – 2017

(31 december 2017)

Inwoners in Leiden:	Auto's in bezit (dec. 2016 ¹):	Parkeerautomaten straat:
123.753	38.250	216
Parkeerplekken gemeentelijke garages:	Gereguleerde Parkeerplekken	Parkeerplekken Totaal:
1.404	24.575	48.999
Hoogste uurtarief gemeentelijke garage:	Hoogste uurtarief straat:	Hoogste uurtarief private garage:
€ 2,75	€ 2,70	€ 5,00
Inkomsten garage:	Inkomsten straat:	Inkomsten naheffingen:
€ 1.752.600	€ 6.613.464	€ 865.865
Transacties garage:	Transacties straat:	Aantal naheffingen:
485.134	1.938.643	18.951
Gemiddelde parkeerduur garage:	Gemiddelde parkeerduur straat	Percentage betalingen met mobiel parkeren van totale transacties (Q4 '17):
2: 71 uur	2:15 uur	55%

¹ Gegevens december 2017 nog niet beschikbaar op moment van schrijven.

INLEIDING

Voor u ligt het rapport 'Parkeren in Cijfers 2017'. Dit rapport bevat gegevens over het gereguleerde parkeerareaal in Leiden en het gebruik daarvan.

Sinds 2011 is Parkeermanagement bezig met datagaring en –duiding door gebruik te maken van een business intelligence tool (BI). Hiermee worden elke maand gegevens verzameld en vastgelegd in een datawarehouse. Ook bij de vele stakeholders binnen en buiten de Leidse parkeerorganisatie zien wij een grote behoefte aan gebruik en duiding van data. Digitalisering van de parkeerketen maakt het mogelijk om aan die wens tegemoet te komen. Daarnaast kan de verkregen informatie dienen om de afzonderlijke taken en samenwerking binnen de organisatie te verbeteren (ook wel datagestuurde werken genoemd).

De Leidse parkeerorganisatie streeft ernaar dat iedere parkeerder op de juiste plek terecht komt. Of het nu gaat om bewoners, bezoekers van bewoners, werkgevers en werknemers, of bezoekers aan de stad: de taak van de parkeerorganisatie is iedereen zo dicht mogelijk bij een bezoekdoel geparkeerd te krijgen. Vanwege de verdichting van onder andere de binnenstad is het zaak om zo effectief mogelijk met de beschikbare parkeerplekken om te gaan.

In 2017 zijn vele zaken als resultaat zichtbaar geworden. Denk hierbij aan de afronding van de projecten kentekenparkeren en Uitbreiding Betaald Parkeren, en de openstelling van de Lammermarktgarage. Vele medewerkers, verspreid over de verschillende gemeentelijke afdelingen, hebben hier een positieve bijdrage aan geleverd.

Parkeermanagement Leiden

1 PARKEREN IN LEIDEN

In dit hoofdstuk gaan we in op de stand van zaken rond parkeerplaatsen in het gereguleerde gebied en de openbaar toegankelijke parkeergarages. Parkeerplaatsen rubriceren we naar de mate van openbaarheid (privé, semiopenbaar of openbaar), het soort regulering (wel of niet betaald parkeren) en de mate van clustering (parkeergarage, parkeerterrein of langs de weg).

1.1 Ontwikkelingen

Het aantal gereguleerde plekken is in 2017 met ongeveer 7.700 plekken gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. De stijging heeft te maken met afronding van fase 4 van het project Uitbreiding Betaald Parkeren. Dit eerste drie fases van dit project werden in 2016 ingevoerd. De laatste fase werd in november 2017 uitgevoerd. Een groot deel van Leiden kent inmiddels betaald parkeren, ingedeeld in de zones A, B1 en B2.

In 2017 zijn er twee parkeergarages in beheer gekomen. De parkeergarage Lammermarkt heeft 525 parkeerplekken en de parkeergarage Ringkade heeft 210 parkeerplekken.

1.2 Stand gemeentelijke parkeerareaal

Onderstaand een overzicht van parkeerplekken binnen de gemeentegrenzen eind 2017. Er is een verschil tussen parkeerplekken die in beheer zijn bij de gemeente of bij private partijen.

Parkeergarage	Haarlemmerstraat	Gemeente	270
Parkeergarage	Morspoort	Gemeente	399
Parkeergarage	Lammermarkt	Gemeente	525
Parkeergarage	Ringkade	Gemeente	210
Parkeergarage	LUMC	Privaat	1.500
Parkeergarage	Langegracht (Dirk)	Privaat	290
Parkeergarage	Breestraat (Hoogvliet)	Privaat	340
Parkeergarage	Lammenschans (ROC)	Privaat	450
Parkeergarage	Luifelbaan P1	Privaat	400
Parkeergarage	Luifelbaan P2	Privaat	150
Parkeergarage	Maliebaan (UL)	Privaat	180
P+R-terrein	Haagweg	Privaat	500
P+R-terrein	Transferium A4	Privaat	210
Automaatplaatsen	Zone A	Gemeente	4.745
Automaatplaatsen	Zone B1 + Zone B2	Gemeente	19.830
Niet gereguleerde parkeerplekken (schatting)			19.000

TOTAAL AANTAL PARKEERPLEKKEN	48.999
-------------------------------------	---------------

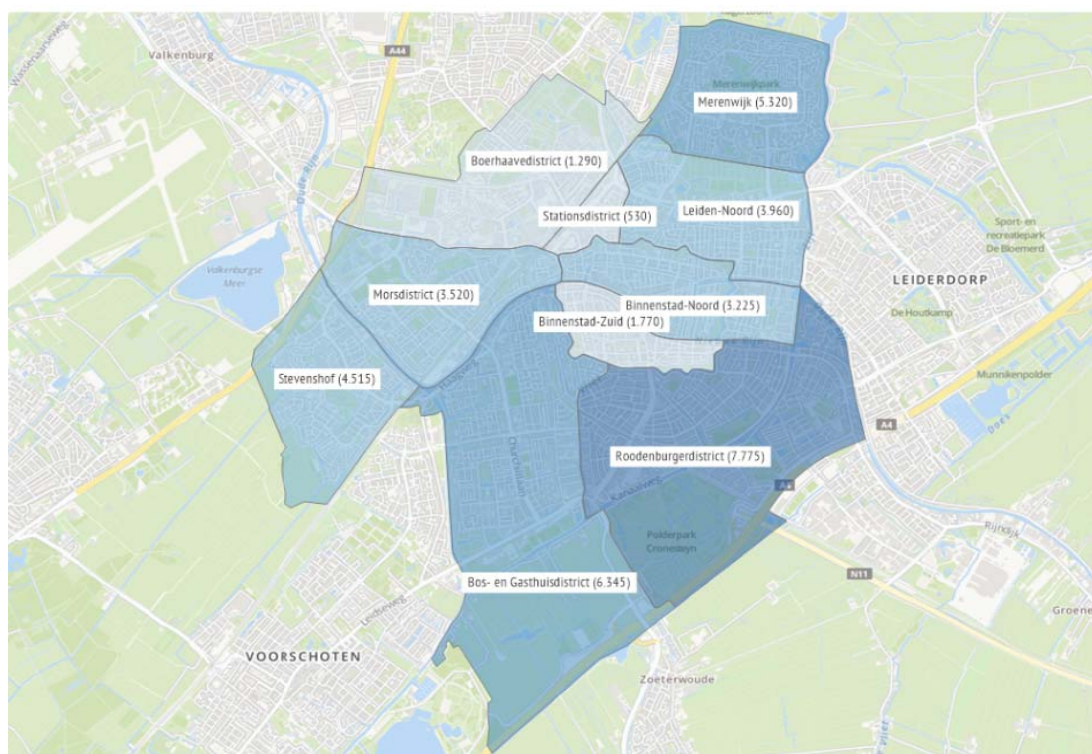
Tabel 1 – Gemeentelijke parkeerareaal

1.3 Autobezit

Op basis van cijfers uit de Leidse databank (Leiden in Cijfers, 2016) en het CBS kunnen we het autobezit in Leiden vaststellen. Het totaal aantal auto's in 2016 bedraagt 38.250; in 2015 waren dat er 38.265.²

	Personenauto's Aantal	Personenauto's per 100 huishoudens	Personenauto's per 100 inwoners
Gemeente Leiden	38.250	57	30
Roodenburgerdistrict	7.775	75	37
Bos- en Gasthuisdistrict	6.345	57	32
Merenwijk	5.320	85	37
Stevenshof	4.515	95	40
Leiden-Noord	3.960	53	28
Morsdistrict	3.520	58	31
Binnenstad-Noord	3.225	31	21
Binnenstad-Zuid	1.770	28	21
Boerhaavedistrict	1.290	50	29
Stationsdistrict	530	40	27

Tabel 2 – Autobezit per district

Figuur 1 – Autobezit per wijk geografisch ingetekend (totaal aantal auto's per wijk)

² De cijfers over 2017 waren op het moment van schrijven nog niet beschikbaar.

2 INKOMSTEN

Het parkeergedrag van de bezoekers van Leiden wordt gemonitord aan de hand van het parkeergedrag van kortparkeerders. Dit zijn vaak zakelijke parkeerders, winkelpubliek, uitgaanspubliek en toeristen. Zij parkeren op openbare parkeerplaatsen, in de parkeergarages of op parkeerterreinen. Voor het parkeren betalen zij bij de betaalautomaat (in een parkeergarage), de parkeerautomaat (op straat) of met mobiel parkeren. Het parkeergedrag analyseren we aan de hand van de individuele transacties. Die gegevens gebruiken we om te rapporteren over inkomsten, parkeeruren en aantallen parkeerders. Via onderstaande analyses vergelijken we 2017 met het jaar 2016.

2.1 Inkomsten

De inkomsten uit parkeren bestaan uit vijf delen. Er komen inkomsten uit de parkeergarages die de gemeente in exploitatie heeft. Daarnaast zijn er inkomsten uit kortparkeren op straat, parkeervergunningen en naheffingen. Ten slotte zijn er ook overige inkomsten.

Het totaal aan gerealiseerde inkomsten laat een positief resultaat zien ten opzichte van de realisatie over 2016 (zie tabel 3). De totale inkomsten zijn gestegen van 11,16 miljoen euro naar 11,98 miljoen euro. Opvallend is de afwijking in naheffingen, wat te maken had met de digitalisering van de parkeerketen en de uitbreiding gereguleerd gebied. Het in exploitatie nemen van de Lammermarktgarage zorgde voor afwijking bij het garageparkeren.

Inkomsten	Realisatie 2017	Realisatie 2016	% t.o.v. 2016
Straatparkeren	€ 6.613.464	€ 6.095.089	8,5%
Garageparkeren	€ 1.752.600	€ 1.163.392	50,7%
Naheffingen	€ 865.865	€ 1.297.269	-33,3%
Vergunningen	€ 2.430.141	€ 2.385.715	1,9%
Overige	€ 313.992	€ 220.993	45,4%
Totaal	€ 11.976.062	€ 11.162.456	7,3%

Tabel 3 – Inkomstenbronnen: vergelijking realisatie 2016 en realisatie 2017

Het eindresultaat van 2017 komt bijna overeen met de begroting 2017 (zie tabel 4) en ligt op 96% van de geprognosticeerde omzet. Het lagere bedrag aan naheffingen is gecompenseerd door de hogere inkomsten uit garageparkeren. De inkomsten uit vergunningen zouden 250.000 euro hoger moeten zijn in verband met vooruit ontvangen ontvangsten die in 2016 geboekt zijn gebleven.

Inkomsten	Realisatie 2017	Begroting 2017	% t.o.v. begroot
Straatparkeren	€ 6.613.464	€ 6.607.136	0,1%
Garageparkeren	€ 1.752.600	€ 1.496.220	17,1%
Naheffingen	€ 865.865	€ 1.393.491	-37,9%
Vergunningen	€ 2.430.141	€ 2.886.960	-15,8%
Overige	€ 313.992	€ 91.581	242,9%
Totaal	€ 11.976.062	€ 12.475.388	-4,00%

Tabel 4 – Inkomstenbronnen: vergelijking realisatie 2017 en begroting 2017

De inkomsten uit straatparkeren, garageparkeren, naheffingen en vergunningen zullen in de komende hoofdstukken toegelicht worden.

De stijging in overige inkomsten komen voort uit een incidentele opbrengst en niet-geraamde opbrengsten. De incidentele opbrengst vloeide voort uit de verkoop van TMC parkeerautomaten. Deze werden uit dienst gehaald in verband met de aankoop en plaatsing van nieuwe parkeerautomaten in het centrum van Leiden. De aankoop was nodig in verband met de invoering van het kentekenparkeren. Daarnaast waren er een drietal niet-geraamde opbrengsten. Hierbij ging het om de opbrengsten uit de garage Ringkade, het terrein Haagweg en de invordering van naheffingen bij buitenlandse overtredders.

2.2 Kengetallen straat- en garageparkeren

De kengetallen vallen bijna allemaal positief uit. De verhouding tussen straat- en garageparkeren is goed te zien in de cijfers. De verhouding op het gebied van transacties is ongeveer 1 garagetransactie op 4 straattransacties. Het parkeerareaal op straat is echter 17 keer zo groot als het parkeerareaal in de garages. Dat verklaart de 'scheve' verhouding tussen het aantal transacties bij garage- en straatparkeren.

Aantal kortparkeertransacties	2017	2016	% groei t.o.v. 2016
Straat	1.938.643	1.549.491	25,1%
Garage	485.134	312.431	33,8%
Totaal	2.423.777	1.861.922	30,2%

Tabel 5 - Kortparkeertransacties: vergelijking 2016 en 2017

Door het project Uitbreiding Betaald Parkeren is het aantal parkeeruren gegroeid. Ook bij de garages is het aantal parkeeruren gegroeid: dit komt door de twee nieuwe parkeergarages.

Parkeeruren	2017	2016	% groei t.o.v. 2016
Straat	4.171.061	2.813.363	48,3%
Garage	1.314.458	910.394	44,4%
Totaal	5.485.519	3.723.758	47,3%

Tabel 6 - Parkeeruren: vergelijking 2016 en 2017

De gemiddelde parkeerduur op straat groeide door de invoering van relatief goedkopere tariefzones in het kader van Uitbreiding betaald Parkeren. Zeker in zone B2 is het relatief goedkoop om lang te parkeren. Bij de parkeergarages is een daling te zien door de komst van de Lammermarktgarage en parkeergarage Ringkade. Dit heeft te maken met een inlooperperiode en dat de Ringkade een uur gratis parkeren is waardoor bezoekers vaak korter dan een uur parkeren.

Gemiddelde parkeerduur	2017	2016	% t.o.v. 2016
Straat	2,15 uur	1,82 uur	18,1%
Garage	2,71 uur	2,91 uur	-6,9%
Totaal	2,26 uur	2 uur	13,0%

Tabel 7 - Gemiddelde parkeerduur: vergelijking 2016 en 2017

3 STRAATPARKEREN

Gereguleerd straatparkeren bestond tot 2016 vooral in en rondom de binnenstad van Leiden. Ook in een aantal wijken verder van het centrum waren er blauwe zones. Door de Uitbreiding Betaald Parkeren is het aantal parkeerplaatsen dat valt onder het betaald parkergebied in 2016 en 2017 aanzienlijk vermeerderd. In november 2017 werd het project Uitbreiding Betaald Parkeren afgerond. Het betrof de invoering van het laatste deel van betaald-parkeerzones B2.

3.1 Gereguleerde automaatplaatsen

Binnen de gemeente Leiden zijn drie zones met verschillende parkeerregimes (A, B1 en B2). Ze wijken van elkaar af qua tarief en geldende venstertijden.

In de zones waar betaald parkeren van kracht is, zijn verschillende typen parkeerplaatsen:

- Parkeerplaatsen specifiek voor bezoekers (alleen in zone A). Vergunninghouders mogen hier alleen parkeren als zij een kaartje kopen (alleen kortparkeerplaatsen bij zogenaamde rode-kap-automaten);
- Parkeerplaatsen voor zowel bezoekers als vergunninghouders (automaatplaatsen);
- Parkeerplaatsen specifiek voor vergunninghouders (alleen in zone A). Bezoekers mogen hier alleen parkeren met een dagkaart (plaatsen vergunninghouders);
- Overige parkeerplaatsen met een specifiek doel, o.a. voor gehandicapten, autodate, opladen elektrische auto, laden en lossen, taxi, artsen, privé en vrachtwagens (overige).

3.2 Parkeerautomaten

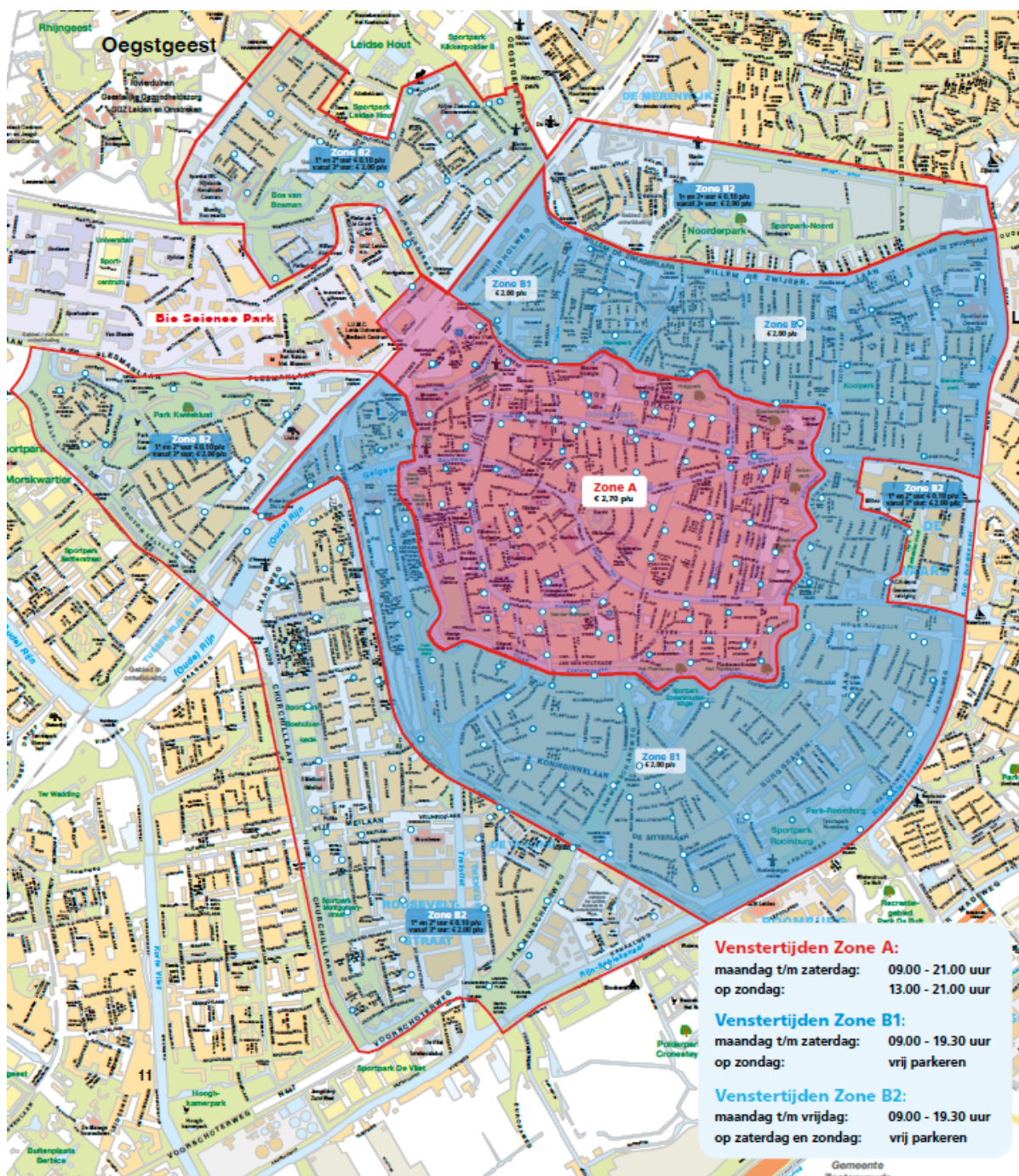
Het parkeerautomatenareaal bestaat uit 216 Cale parkeerautomaten (leverancier Scheidt & Bachmann).

3.3 Tarifiering

Op 1 januari 2017 waren drie parkeerzones actief in Leiden. Op

Zone A	Ma t/m za 09.00 – 21.00 uur Zondag 13.00 – 21.00 uur	€ 2,70 per 60 minuten
Zone B1	Ma t/m za 09.00 – 19.30 uur	€ 2,00 per 60 minuten
Zone B2	Ma t/m vrij 09.00 – 19.30 uur	€ 0,10 per 60 minuten (eerste 2 uur) € 2,00 per 60 minuten (resterende uren)
Dagtarief alle zones		€ 13,20 per 24 uur

Tabel 8 – Tarieven parkeerzones 2017

Figuur 2 – Betaald parkeerzones en venstertijden.

3.4 Inkomsten

Op het gebied van inkomsten is goed te zien dat er in 2016 een stijgende tendens was. In 2017 stabiliseerde de inkomsten en kwamen de inkomsten per maand uit op gemiddeld 551.000 euro. Daardoor kwam het totaal van 2017 ruim 8% hoger te liggen dan in 2016. Een interessante tendens is te zien in de november- en decembermaanden. In november en december 2016 waren de straatinkomsten hoger dan in november en december 2017. Dit komt doordat veel mensen in 2017 gebruik hebben gemaakt van de parkeergarage Lammermarkt.

Inkomsten kortparkeren straat	2017	2016	% t.o.v. 2016
Januari	€ 560.854	€ 458.247	22,4%
Februari	€ 586.250	€ 461.920	26,9%
Maart	€ 621.643	€ 495.280	25,5%
April	€ 574.864	€ 487.467	17,9%
Mei	€ 538.637	€ 462.343	16,5%
Juni	€ 532.570	€ 480.906	10,7%
Juli	€ 481.924	€ 459.032	5,0%
Augustus	€ 496.618	€ 510.815	-2,8%
September	€ 552.836	€ 534.500	3,4%
Oktober	€ 555.582	€ 566.012	-1,8%
November	€ 571.503	€ 609.110	-6,2%
December	€ 540.182	€ 591.928	-8,7%
Totaal	€ 6.613.464	€ 6.117.559	8,1%

Tabel 9 – Inkomsten kortparkeren straat: vergelijking 2016 en 2017

3.5 Kengetallen per zone

De verdeling van de inkomsten over de zones wordt bepaald door de tarieven die worden gehanteerd. In zone A zijn de straatparkeertarieven hoger dan in zone B1 en B2. Er is een duidelijke dalende tendens te zien bij het parkeren in zone A. De komst van de Lammermarktgarage en het stijgend gebruik van parkeergarageabbonementen is een verklaring hiervoor.

Inkomsten kortparkeren straat	2017	2016	% t.o.v. 2016
Zone A	€ 4.310.850	€ 4.835.091	-10,8%
Zone B1	€ 1.740.225	€ 1.193.590	45,8%
Zone B2	€ 562.389	€ 88.878	532,9%
Totaal	€ 6.613.464	€ 6.117.559	8,1%

Tabel 10 – Inkomsten kortparkeren: vergelijking 2016 en 2017

De stijgende en dalende tendensen die zichtbaar waren bij de inkomsten zijn ook zichtbaar bij het aantal transacties. In zone A was een daling van de aantal kortparkeertransacties en in de andere twee zones was een stijging. Bij elkaar genomen was er een positief stijging te zien in 2017 ten opzichte van 2016.

Aantal transacties straat	2017	2016	% t.o.v. 2016
Zone A	864.390	1.117.090	-22,6%
Zone B1	502.940	347.743	44,6%
Zone B2	571.313	84.658	574,8%
Totaal	1.938.643	1.549.491	25,1%

Tabel 11 – Aantal kortparkeertransacties: vergelijking 2016 en 2017

Interessant is dat het aantal parkeeruren in zone A gedaald is, maar niet zo hard als bij de aantal kortparkeertransacties. Voor zones B1 en B2 is er sprake van een stijgend aantal parkeeruren.

Parkeeruren straat	2017	2016	% t.o.v. 2016
Zone A	1.842.816	1.908.700	-3,5%
Zone B1	1.006.008	697.946	44,1%
Zone B2	1.322.236	206.717	539,6%
Totaal	4.171.061	2.813.363	48,3%

Tabel 12 – Parkeeruren: vergelijking 2016 en 2017

De afgenomen parkeeruren afgezet tegen het totaal aan transacties geeft de gemiddelde parkeerduur aan. Hierdoor wordt duidelijk dat in zone A langer wordt geparkeerd dan in 2016. Daarnaast is het gemiddelde in zone B1 gelijk gebleven en in zone B2 gedaald. Over alle zones gezien steeg de gemiddelde parkeerduur op straat naar 2,15 uur (omgerekend 2 uur 9 minuten).

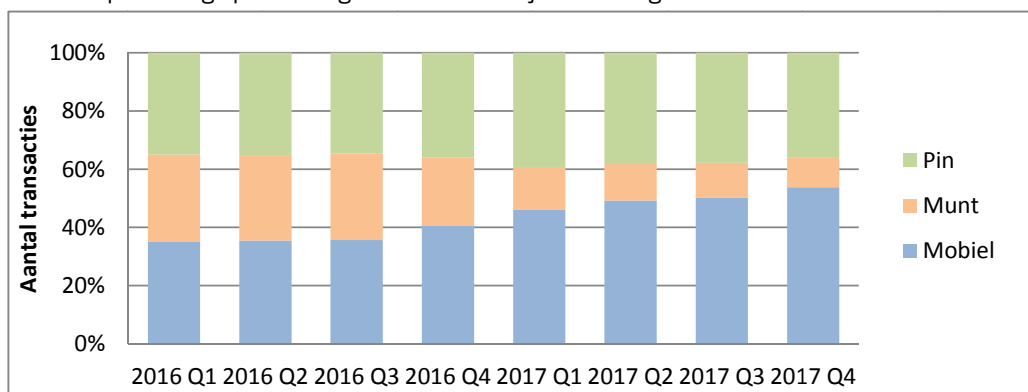
Gem. parkeerduur straat	2017	2016	% t.o.v. 2016
Zone A	2,13 uur	1,71 uur	24,6%
Zone B1	2 uur	2,01 uur	-0,5%
Zone B2	2,31 uur	2,44 uur	-5,3%
Totaal	2,15 uur	1,82 uur	18,1%

Tabel 13 – Gemiddelde parkeerduur: vergelijking 2016 en 2017

3.6 Betaalwijze

Op straat kunnen automobilisten mobiel betalen of met pin en muntgeld bij een parkeerautomaat. Sinds november 2015 is Leiden lid van het Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV). Het SHPV neemt gemeenten, parkeerbedrijven en serviceproviders werk uit handen door onder andere te zorgen voor het beheer van de parkeerrechtendatabase en de afhandeling van mobiele parkeertransacties.

In de eerste maanden van 2017 is ongeveer 45% van de transacties door bezoekers gegenereerd met de mobiele telefoon. In de laatste maanden van 2017 is 55% van de transacties betaald met de mobiele telefoon. Het aandeel muntgeld kwam in december 2017 uit op ruim 10%. Het percentage pinbetalingen daalde daarbij ook tot ongeveer 35%.

Tabel 14 – Verloop aantal transacties in 2016 en 2017 uitgesplitst naar pin, munt en mobiel parkeren

3.7 Bezoekersregeling betaald parkeren

Bewoners kunnen met een digitale bezoekersvergunning betalen voor het parkeren van hun bezoek. Het bezoek hoeft dan niet te betalen bij de parkeerautomaat. Een bezoekersparkeervergunning wordt eenmalig gekocht. Hierbij krijgen de bewoners meteen 20 uur parkeertegoed.

Een digitale bezoekersvergunning is geldig:

- voor de auto, motor of brommobiel met het kenteken dat online is doorgegeven;
- bij alle parkeerautomaten in de zone waar de vergunning voor is verleend;
- in zone A: ook op vergunninghouderplaatsen.

In totaal hebben 12.466 burgers een bezoekersregeling aangeschaft. Daarvan wonen er 9145 personen in zone B en 3301 personen wonen in zone A. Door 7952 personen werd de bezoekersregeling opgewaardeerd met extra bedragen.

In zone A nam 75% van de bewoners namen niet meer dan 100 uur af.

Ingekochte uren zone A	Aantal personen	%
20	1.273	38,56%
40	484	14,66%
60	398	12,06%
80	254	7,69%
100	186	5,63%
120	181	5,48%
140-200	525	15,90%
Totaal	3301	100,00%

Tabel 15 - Ingekochte uren zone A 2017

In zone B nam bijna 80% van de bewoners niet meer dan 200 uur af.

Ingekochte uren zone B	Aantal personen	%
20-100	5.661	61,90%
120-200	1.799	19,67%
220-300	778	8,51%
320-400	358	3,91%
420-500	203	2,22%
520-600	106	1,16%
620-700	85	0,93%
720-800	155	1,69%
Totaal	9.145	100,00%

Tabel 16 - Ingekochte uren zone B 2017

3.8 Tendensen

Er is een positieve tendens zichtbaar als we kijken naar de inkomsten van straatparkeren ten opzichte van het jaar ervoor. De inkomsten uit zone B1 en B2 stegen gedurende het jaar 2017, terwijl zone A daarentegen een neerwaartse trend liet zien. Dit komt overeen met de tendens dat meer mensen in parkeergarages parkeren. De gemiddelde parkeerduur op straat steeg verder met 18%, naar 2 uur en 9 minuten.

4

GARAGEPARKEREN

In dit hoofdstuk gaan we in op de ontwikkeling van de inkomsten, parkeeruren en aantallen parkeerders bij de gemeentelijke parkeergarages. Deze locaties zijn uitgerust met slagbomen. Betalen kan achteraf bij de parkeerautomaten.

De gemeente Leiden exploiteerde in 2017 vier parkeergarages:

- Morspoortgarage
- Haarlemmerstraatgarage
- Parkeergarage Lammermarkt
- Parkeergarage Ringkade

Beheer parkeergarages

Het beheer van de gemeentelijke parkeergarages ligt in handen van P1. Dit is een marktpartij die zich bezighoudt met exploitatie en beheer van onder meer parkeergarages. Op verzoek van de gemeente Leiden verzorgt P1 in Leiden:

- Beheer en schoonmaak van de gemeentelijke parkeergarages;
- Service aan klanten van de gemeentelijke parkeergarages;
- Een webshop voor abonnementen en waardekaarten.

Tarifiering

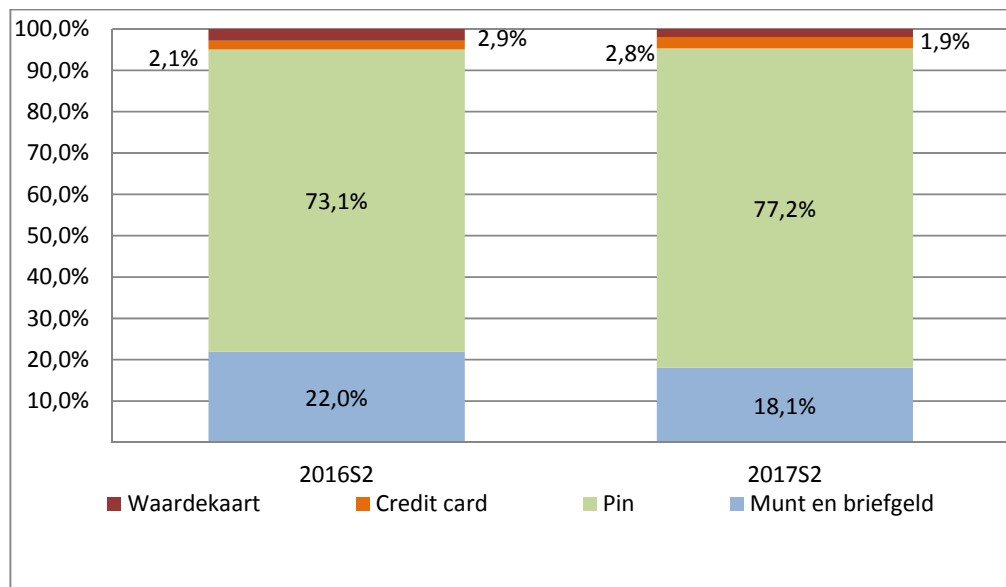
De tarieven voor de parkeerlocaties Haarlemmerstraat en Morspoort zijn gelijk gebleven aan 2016. De nieuwe locaties Lammermarkt en Ringkade kregen een nieuwe tariefstructuur.

Haarlemmerstraat	Regulier tarief	€ 0,50 per 20 minuten
	Nachttarief	€ 1,00 per 60 minuten
	Max. dagtarief (24 uur)	€ 10,00
Morspoort	Regulier tarief	€ 0,50 per 15 minuten
	Derde parkeer uur	Gratis
	Nachttarief	€ 1,00 per 60 minuten
	Max. dagtarief (24 uur)	€ 10,00
Lammermarkt	Regulier tarief	€ 0,50 per 11 minuten
	Max. dagtarief (24 uur)	€ 20,00
Ringkade	Regulier tarief	€ 0,50 per 20 minuten
	Eerste parkeer uur	Gratis
	Max. dagtarief (24 uur)	€ 10,00

Tabel 17 – Tarieven parkeergarages

Betaalwijze

In de parkeergarages kunnen automobilisten met munt- en briefgeld, pinpas (inclusief contactloos), creditkaart of waardekaarten afrekenen. Waardekaarten zijn kortingskaarten die ondernemers kunnen inkopen om te verstrekken aan hun bezoekers. Net als bij het straatparkeren, daalt het aandeel munt- en briefgeld: uiteindelijk betaalt eind 2017 minder dan een vijfde van de parkeerders hiermee. Het aandeel pinbetalingen neemt dat jaar toe met 4%, terwijl het gebruik van creditcards licht stijgt met 0,7%.

Tabel 18 – Betaalwijze naar soort vergelijking S1 2016 en S2 2017

Tendensen

De inkomsten laten een positieve tendens zien ten opzichte van het jaar ervoor. Voor zowel de garages in de Haarlemmerstraat als de Morspoort blijken de inkomsten elke maand te stijgen. Dit geldt ook voor de aantallen transacties (de keren dat een parkeerder de parkeergarage bezoekt) en parkeeruren (de uren dat er in totaal geparkeerd wordt). Door deze laatste twee cijfers te delen, berekenen we een gemiddelde parkeerduur per parkeerder. Ook dit gemiddelde stijgt elk kwartaal voor beide garages.

De Leidse parkeergarages worden steeds beter bezocht. Dat heeft enerzijds te maken met de invoering Uitbreiding Betaald Parkeren, anderzijds met gunstige economische ontwikkelingen. Parkeerders kiezen eerder om in garages te parkeren dan uit te wijken naar gebieden waar het parkeren gratis is. Verder blijkt op basis van de positieve economische ontwikkelingen (CBS, 2016) dat consumenten meer uitgeven. Een deel van deze extra uitgaven wordt online gedaan, maar de voorspoed leidt tevens tot meer bezoek aan winkels en ondernemingen in onder andere de Leidse binnenstad.

Inkomsten parkeergarages

De inkomsten uit de parkeergarages zijn gestegen, vooral door de komst van de parkeergarage Lammermarkt eind april 2017. De inkomsten komen van betalingen bij de betaalautomaten en nabetalingen van abonnementen. Als een abonnementshouder buiten de abonnementsstijden parkeert, dan moet de geparkeerde tijd afgerekend worden. Naast deze inkomsten zijn er ook inkomsten uit abonnementen en huuropbrengsten.

Inkomsten garages	2017	2016	% t.o.v. 2016
Januari	€ 88.464	€ 78.237	13,1%
Februari	€ 85.698	€ 79.661	7,6%
Maart	€ 90.886	€ 85.145	6,7%
April	€ 104.446	€ 81.864	27,6%
Mei	€ 135.093	€ 77.803	73,6%
Juni	€ 145.362	€ 78.397	85,4%
Juli	€ 144.429	€ 80.254	80,0%
Augustus	€ 154.047	€ 85.066	81,1%
September	€ 143.027	€ 77.577	84,4%
Oktober	€ 173.342	€ 104.417	66,0%
November	€ 158.019	€ 89.787	76,0%
December	€ 189.695	€ 103.395	83,5%
Totaal	€ 1.612.508	€ 1.021.604	57,8%

Tabel 19 - Inkomsten parkeergarages uit kortparkeerders en nabetalingen abonnementen: vergelijking 2016 en 2017

Kengetallen parkeergarages

In 2017 waren er vier parkeergarages in exploitatie. De al bestaande parkeergarages Haarlemmerstraat en Morspoort lieten een positieve stijging zien ten opzichte van 2016. Dit was volledig te wijten aan een hogere bezetting, aangezien de prijzen niet waren verhoogd. De nieuwe garages Lammermarkt en Ringkade voldeden ook aan de verwachte exploitatie. De Lammermarkt heeft een ingroeiperiode nodig en de Ringkade heeft weinig inkomsten in verband met het eerste uur gratis parkeren.

Inkomsten garages	2017	2016	% t.o.v. 2016
Haarlemmerstraat	419.483	364.907	15,0%
Morspoort	700.997	653.903	7,2%
Lammermarkt	462.959	n.v.t.	n.v.t.
Ringkade	13.169	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	€ 1.596.608	€ 1.018.810	56,7%

Tabel 20 - Inkomsten garages uit kortparkeerders exclusief nabetalingen abonnementen: vergelijking 2016 en 2017

De parkeergarages Haarlemmerstraat en Morspoort lieten een stijging zien van de aantal parkeertransacties. Dit is in mindere mate te wijten aan de uitbreiding van betaald parkeren in Leiden en doordat de economie ook aantrok. Door het verminderen van parkeerplekken bij de Garrenmarkt, kunnen mensen ook eerder geneigd zijn om door te rijden naar de Haarlemmerstraat.

Aantal transacties garages	2017	2016	% t.o.v. 2016
Haarlemmerstraat	145.952	134.956	8,1%
Morspoort	183.892	177.475	3,6%
Lammermarkt	91.435	n.v.t.	n.v.t.
Ringkade	63.855	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	485.134	312.431	55,3%

Tabel 21 - Parkeertransacties garages: vergelijking 2016 en 2017

Het totaal aantal parkeeruren bij de parkeergarages Haarlemmerstraat en Morspoort laat een stijging zien. Bij de Haarlemmerstraat is een grote stijging te zien. Dit kan te maken hebben met het feit dat parkeerders langer staan in verband met het bezoeken van de verbeterde binnenstad, het wegvallen van het parkeerterrein op de Garenmarkt, en het feit dat het economisch beter gaat. Bezoekers zijn dan eerder geneigd om langer in de stad te verblijven.

Parkeeruren garages	2017	2016	% t.o.v. 2016
Haarlemmerstraat	389.356	329.204	18,3%
Morspoort	647.963	581.191	11,5%
Lammermarkt	236.670	n.v.t.	n.v.t.
Ringkade	40.470	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	1.314.458	910.394	44,4%

Tabel 22 - Parkeeruren garages: vergelijking 2016 en 2017

Door het aantal transacties te delen door het aantal parkeeruren is de gemiddelde parkeerduur uit te rekenen. Hierbij is de conclusie te trekken, dat bij de parkeergarages Haarlemmerstraat en Morspoort per bezoek gemiddeld langer geparkeerd werd. Als de Lammermarkt en Ringkade bij de gemiddelde parkeerduur worden opgeteld, ontstaat een daling. Dat komt omdat de Ringkade een 'supermarktgarage' is. Veel mensen maken gebruik van het eerste uur gratis parkeren en zijn ook relatief snel weer vertrokken.

Gem. parkeerduur garages	2017	2016	% t.o.v. 2016
Haarlemmerstraat	2,67 uur	2,44 uur	9,4%
Morspoort	3,52 uur	3,27 uur	7,6%
Lammermarkt	2,59 uur	n.v.t.	n.v.t.
Ringkade	0,63 uur	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	2,71 uur	2,91 uur	-6,9%

Tabel 23 - Gemiddelde parkeerduur garages: vergelijking 2016 en 2017

4.1 Tendensen

De inkomsten uit garageparkeren zijn gegroeid. De lagere inkomsten uit straatparkeren in de binnenstad (zie tabel 10) werden gecompenseerd door de hogere inkomsten uit de parkeergarages. De bestaande parkeergarages Haarlemmerstraat en Morspoort lieten een positieve stijging zien ten opzichte van 2016. De nieuwe garages Lammermarkt en Ringkade droegen ook bij aan de groei in inkomsten. De gemiddelde parkeerduur daalde door de komst van de nieuwe parkeergarages met 7%, naar 2 uur en 42 minuten.

5 HAAGWEG

De Stichting Stadsparkerplan Leiden (SSL) exploiteert het parkeerterrein aan de Haagweg. SSL ontvangt een exploitatiesubsidie van de gemeente Leiden en stelt als onderdeel van de overeenkomst transactiedata (aantallen en parkeeruren) van de parkeerders beschikbaar.

Het parkeerterrein heeft 750 parkeerplaatsen en is daarmee het grootste parkeerterrein van Leiden. Met een shuttlebusje worden bezoekers gratis in het Leidse centrum afgezet op een locatie naar keuze en worden ze ook weer gratis opgehaald.

5.1 Tarief

Haagweg	0,10 tot 2 uur:	€ 4,00
	2 tot 2,5 uur:	€ 5,50
	2,5 tot 3 uur:	€ 6,50
	3 tot 3,5 uur:	€ 7,50
	3,5 tot 4 uur:	€ 8,50
	4 tot 4,5 uur:	€ 9,50
	4,5 tot 5 uur:	€ 10,50
	5 tot 5,5 uur:	€ 11,50
	5,5 tot 24 uur:	€ 12,50
	Shuttlebusjes	Gratis

Tabel 24 – Tarieven Haagweg parkeerterrein

5.2 Kengetallen

De inkomsten uit het parkeren op het Haagweg-parkeerterrein groeide in het jaar 2017 met 5 procent. Dit heeft voornamelijk veroorzaakt door een langere parkeerduur. Het aantal kortparkeer transacties daalde namelijk.

Haagweg parkeerterrein	2017	2016	% t.o.v. 2016
Inkomsten	631.684	599.747	5,3%
Kortparkeertransacties	124.036	128.609	-3,6%
Parkeeruren	418.940	402.025	4,2%
Gemiddelde parkeerduur	3,38 uur	3,13 uur	8,0%

Tabel 25 – Kengetallen Haagweg parkeerterrein: vergelijking 2016 en 2017

6 PARKEERVERGUNNINGEN

In Leiden zijn verschillende soorten parkeervergunningen en -onthefingen. Met zo'n vergunning of ontheffing hoeft de houder niet bij een parkeerautomaat te betalen. De belangrijkste soorten vergunningen zijn de bewonersvergunning, digitale bezoekersvergunning, werknemersvergunning, gehandicaptenvergunning en de bedrijfsvergunning.

6.1 Uitgegeven vergunningen

In 2017 zijn iets minder bewonersvergunningen uitgegeven dan in 2016. Daarnaast steeg het aantal gehandicaptenvergunningen en parkeeronthefingen. Het aantal overige vergunningen steeg ook aanzienlijk, zoals de klussenbusvergunning en mantelzorgvergunning.

Omschrijving	Stand eind 2017	Stand eind 2016	% t.o.v. 2016
Bewonersvergunningen	18.272	18.478	-1,1%
Gehandicaptenvergunningen	1.807	1.713	5,5%
Overige vergunningen	2.032	1.455	39,7%
Parkeeronthefingen	1.254	905	38,6%
Totaal	23.365	22.551	3,6%

Tabel 26 – Vergunningen en parkeeronthefingen

6.2 Inkomsten

De inkomsten uit vergunningen zijn ongeveer twee procent gestegen ten opzichte van inkomsten in 2016. Daarnaast was er een lagere realisatie in 2017 dan begroot. Dit komt omdat er een boeking die voor 2017 bedoeld was uiteindelijk in 2016 geboekt werd. Dit ging om vooruit ontvangen inkomsten uit vergunningenuitgiftes. Met deze boeking van ongeveer 250.000 euro zou de begroting wel gehaald worden. Voor het jaar 2018 wordt aan de hand van de uitgegeven en verwachte vergunningen de begroting aangepast.

Inkomsten	Realisatie 2017	Realisatie 2016	% t.o.v. 2016
Vergunningen	€ 2.430.141	€ 2.385.714	1,9%

Tabel 27 – Inkomsten vergunningen: vergelijking realisatie 2016 en realisatie 2017

Inkomsten	Realisatie 2017	Begroting 2017	% t.o.v. begroot
Vergunningen	€ 2.430.141	€ 2.886.960	-15,8%

Tabel 28 - Inkomsten vergunningen: vergelijking realisatie 2017 en begroting 2017

7 NAHEFFINGSAANSLAGEN EN BESCHIKKINGEN

In Leiden wordt in het betaald-parkeren-gebied belasting geheven op het parkeren op straat. In dit gebied wordt gecontroleerd of een parkeerder heeft betaald voor het parkeren. Sinds januari 2017 gebeurt dit met de scanauto en volgscooters. Parkeerders die niet hebben betaald, ontvangen een naheffingsaanslag, oftewel een parkeerboete. Daarnaast wordt gecontroleerd of auto's correct geparkeerd staan. Deze controle gebeurt in heel Leiden en is niet voorbehouden aan gebieden waar betaald parkeren is ingevoerd. Onjuist geparkeerde auto's ontvangen een beschikking, oftewel een verkeersboete. Het aantal beschikkingen en naheffingen dat wordt uitgeschreven is een indicatie van de effectiviteit van parkeerhandhaving en van de bereidheid van automobilisten om te betalen voor het parkeren. De kosten van handhaving in de gemeente Leiden zijn voor rekening van de gemeente.

7.1 Naheffingsaanslagen

Naheffingsaanslagen worden opgelegd als niet of onvoldoende is betaald voor de gebruikte parkeerplaats. De opbrengsten van naheffingsaanslagen vallen toe aan de gemeente. In 2017 zien we ten opzichte van 2016 een daling van het totaal aantal naheffingen. Waren dat er in 2016 gemiddeld 2100 per maand, in 2017 daalde het gemiddelde naar 1500 naheffingsaanslagen per maand. In 2017 zijn er uiteindelijk rond de 19.000 naheffingen uitgeschreven. Het aantal naheffingen liet een daling zien ten opzichte van de realisatie in 2016 en de begroting in 2017. Dit had te maken met de komst van kentekenparkeren en dus ook de scanauto. Omdat niet alle parkeerproducten gedigitaliseerd zijn geraakt, bleken veel onterechte meldingen te komen bij het scannen van de geparkeerde auto's. De onterechte meldingen kostten veel tijd om te controleren. Daarnaast bleek de prognose voor 2017 te hoog te zijn in verband met het terugbrengen van het aantal inzetbare uren voor de handhaving. Voor 2018 zal ingezet worden op informatiegestuurd handhaven om efficiënter te handhaven met minder uren. Er moet dus ingezet worden op een realistische prognose en een efficiënte bedrijfsvoering. Een ander aspect dat meespeelt bij het lage aantal naheffingen is het feit dat de betalingsbereidheid relatief hoog in Leiden. De betalingsgraad komt uit op 89%, inclusief alle onterechte meldingen. Bij correctie komt de betalingsgraad uit op minstens 97%.

Naheffingen	2017	2016	% t.o.v. 2016
Q1	4.784	3.221	48,5%
Q2	4.920	7.396	-33,5%
Q3	4.852	8.102	-40,1%
Q4	4.395	6.855	-35,9%
Totaal	18.951	25.574	-25,9%

Tabel 29 – Aantal naheffingen: vergelijking 2016 en 2017

7.2 Bezwaren

In 2016 kwamen ruim 3.500 bezwaarschriften binnen tegen naheffingsaanslagen. Kijken we naar het aantal bezwaren afgezet tegen het aantal uitgeschreven naheffingen, dan was het percentage 14%. In 2017 steeg het aantal bezwaren tot bijna 4100 stuks. Dit betekende dat meer dan een vijfde van de naheffingen leidde tot bezwaren. Dit was vooral door de uitbreiding van het betaaldparkerengebied.

Bezwaren t.o.v. naheffingen	Aantal naheffingen	Aantal bezwaren	% bezwaar
Q1 2017	4.784	1.168	24,4%
Q2 2017	4.920	1.187	24,1%
Q3 2017	4.852	989	20,4%
Q4 2017	4.395	741	16,9%
Totaal	18.951	4.085	21,6%

Tabel 30 – Aantal bewaren per kwartaal 2017

7.3 Gegrond verklaarde bezwaren

Van de ingediende bezwaren werd in 2016 ongeveer 8 procent gegrond verklaard. In 2017 steeg dit percentage tot ongeveer 12,5 procent. Dit heeft gedeeltelijk te maken met de laatste fase van de invoering Uitbreiding Betaald Parkeren. In sommige gevallen werd gericht actie ondernomen als er een piek was van toegewezen bezwaren in een gebied. Op basis van de gesignaleerde knelpunten zal in 2018 verder ingezet worden om oplossingen te vinden.

Toegewezen bezwaren t.o.v. naheffingen	Aantal naheffingen	Gegrond verklaarde bezwaren	% toegewezen bezwaar
Q1 2017	4.784	699	14,6%
Q2 2017	4.920	766	15,6%
Q3 2017	4.852	531	10,9%
Q4 2017	4.395	378	8,6%
Totaal	18.951	2.374	12,5%

Tabel 31 – Aantal gegrond verklaarde bezwaren 2017

7.4 Mulder-beschikkingen

Administratieve Mulder-beschikkingen of verkeersboetes worden opgelegd als op een onjuiste locatie wordt parkeert (zoals op het trottoir, in de bocht of op een laad- en losplaats). De opbrengst van deze beschikkingen valt in het geheel toe aan het Rijk. Zowel in 2017 als 2016 werden rond de 2.700 niet-geseponeerde beschikkingen opgesteld.

Beschikkingen	2017	2016	% t.o.v. 2016
Q1	630	513	22,8%
Q2	605	658	-8,1%
Q3	573	601	-4,7%
Q4	872	954	-8,6%
Totaal	2.680	2.726	-1,7%

Tabel 32 - Mulderbeschikkingen: vergelijking 2016 en 2017

7.5 Inkomsten

De inkomsten uit naheffingsaanslagen en Mulder-beschikkingen laten een dalende lijn zien. Aangezien er minder naheffingen werden uitgeschreven, kwamen er ook minder inkomsten binnen. Daarnaast zijn er veel parkeergelden terugbetaald op basis van toegewezen bezwaren.

Inkomsten	Realisatie 2017	Realisatie 2016	% t.o.v. 2016
Naheffingen	€ 865.865	€ 1.297.268	-33,3%

Tabel 33 – Inkomsten naheffingen: vergelijking realisatie 2016 en realisatie 2017

Inkomsten	Realisatie 2017	Begroting 2017	% t.o.v. begroot
Naheffingen	€ 865.865	€ 1.393.491	-37,9%

Tabel 34 - Inkomsten naheffingen: vergelijking realisatie 2017 en begroting 2017

8 DATAGESTUURD WERKEN BINNEN DE PARKEERORGANISATIE

Na ervaring opgedaan te hebben in het digitaal proces, is in 2017 opgestart met het verder uitbouwen van datagestuurde werken. Veel zaken binnen de Leidse parkeerorganisatie moeten gemonitord worden, zowel op financieel als operationeel gebied. Vanwege zijn regiefunctie kan Parkeermanagement de juiste behoeftes bepalen en oplossingen voor de parkeerorganisatie bedenken. De eerste concrete resultaten zijn al bereikt. In het kader van digitalisering van de parkeerketen is bijvoorbeeld een bronsysteem opgezet waar alle parkeervlakken zijn ingetekend, met daaraan gekoppeld de betreffende parkeerregimes. Hierdoor kan de scanauto snel bepalen of iemand een geldig parkeerrecht heeft of niet. Dit brondocument kan in de toekomst worden gebruikt voor het managen van het parkeerareaal. In 2017 zijn ter voorbereiding de nodige stappen gemaakt.

8.1 Praktijkvoorbeeld Naheffingen

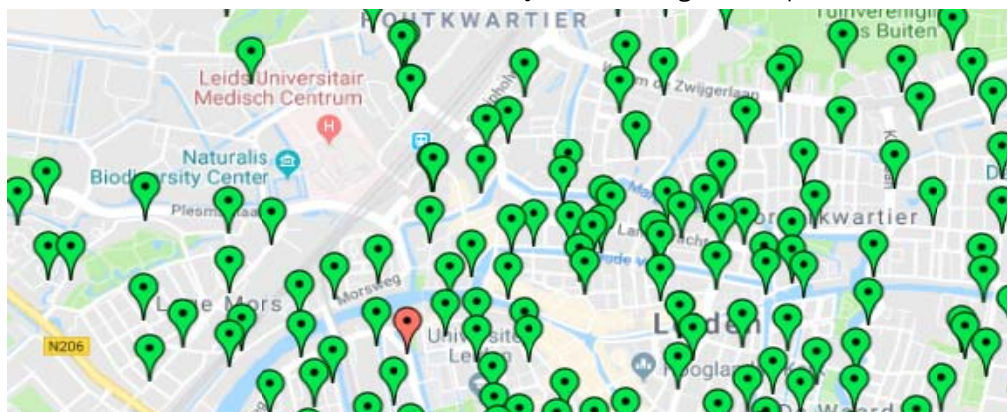
De naheffingen over 2017 zijn geplot op een kaart, waardoor inzichtelijk wordt waar een naheffing is opgelegd en op welke naheffing bezwaar is ingediend. De gegevens worden gebruikt om te monitoren of er geografische clusters van bezwaren zijn, waar de organisatie proactief op kan handelen.

Figuur 6 – Voorbeeld kaart met geplotte naheffingen (bv. groen is toegewezen bezwaar, rood is afgewezen bezwaar)

8.2 Praktijkvoorbeeld Livedata Parkeerautomaten

Een ander voorbeeld is het in kaart brengen van de actuele stand van zaken rond de parkeerautomaten. De gegevens kunnen worden gebruikt om snel op storingen te handelen en om gebruikers naar een werkend alternatief te leiden bij een verstoring van een parkeerautomaat.

Figuur 7 – Voorbeeld kaart met parkeerautomaten (bijvoorbeeld rood is een automaat buiten bedrijf)

9 ONTWIKKELINGEN EN PROJECTEN

In dit hoofdstuk rapporteren we over grote ontwikkelingen en projecten die van invloed zijn op het parkeren in Leiden.

9.1 Uitbreiding Betaald Parkeren

In november 2017 is de laatste fase van het Project Uitbreiding Betaald Parkeren uitgevoerd. Deze laatste fase behelsde de gebieden Schilperoortpark, Groenord-Noord, nieuwbouwwijk Groenord, De Hoven (ten noorden van de Willem de Zwijgerlaan) en bedrijventerrein De Waard.

9.2 Parkeergarage Lammermarkt

Eind 2013 ging de Leidse gemeenteraad akkoord met het uitvoeringsbesluit voor de parkeergarages onder de Lammermarkt en Garenmarkt. De parkeergarage Lammermarkt heeft 525 parkeerplaatsen. De bouw was eind 2014 gestart en de parkeergarage is in april 2017 opgeleverd. De parkeergarage is tijdens de feestelijke opening bekroond met de gouden editie van de European Standard Parking Award: de ESPA Gold Award. Deze award, een initiatief van de European Parking Association (EPA), wordt toegekend aan parkeergarages van uitzonderlijk hoge kwaliteit. Daarnaast heeft de parkeergarage in 2017 ook de publieksprijs van de Rijnlandse Architectuur Prijs en de Betonprijs 2017 (categorie Uitvoering) gewonnen.

9.3 Parkeergarage Garenmarkt

Bij het gereedkomen van de Lammermarktgarage is gestart met de aanleg van de Garenmarktgarage. Deze parkeergarage krijgt 425 parkeerplaatsen. Oplevering staat gepland voor 2020.

9.4 Parkeergarages Ringkade en Soestdijkkade

Begin 2017 is de Ringkadegarage geopend. In februari 2018 opent parkeergarage Soestdijkkade zijn deuren. Beide garages zijn onderdeel van woon-winkelcomplexen. De Ringkadegarage heeft 213 parkeerplekken en de garage aan de Soestdijkkade krijgt 142 parkeerplekken.

9.5 Digitalisering Parkeerketen: kentekenparkeren

In de Perspectiefnota van 2013 is opgenomen dat vanaf 2016 een taakstelling op de parkeerhandhaving mogelijk is, als gevolg van digitalisering van de parkeerketen. Hierbij worden de kentekens van parkerende voertuigen tijdelijk geregistreerd en vervolgens geautomatiseerd uitgelezen. In 2016 zijn de laatste systemen aangeschaft die gezamenlijk het kentekenparkeren mogelijk moeten maken. Dit betreft zowel het vergunningensysteem (met een e-loket voor het aanschaffen van producten) als de technologie voor het geautomatiseerd scannen van kentekens. Daarnaast is besloten de parkeerapparatuur in het centrum te vervangen en daarmee het invoeren van kentekens mogelijk te maken. Hiertoe is het raamcontract van de leverancier van de automaten in de schilwijken verder uitgebreid. In 2017 is de live-gang ingezet voor de digitalisering. Het grootste gedeelte (ongeveer 95%) van de vergunningen is hierbij gedigitaliseerd. Een aantal speciale vergunningen en alle ontheffingen zullen in 2018 gedigitaliseerd worden. Hiermee kunnen alle vergunningen en ontheffingen digitaal gehandhaafd worden.

9.6 Parkeerroute Informatie Systeem (PRIS)

Het huidige PRIS verwijst bezoekers vanaf de gemeentegrens naar de parkeervoorzieningen in de binnenstad. Het nieuwe PRIS zal net als het huidige PRIS voornamelijk bestaan uit statische bebording. Zodra bezoekers zich in de nabijheid van de garage(s) bevinden krijgen zij de keuze uit meerdere parkeervoorzieningen. Dan heeft het (dynamisch) aangeven van 'vol' of 'vrij' een sturende werking. Hiermee voorkomen we onnodige wachtrijen voor de ingang van de garages. De verwachting is dat medio 2018 de PRIS wordt opgeleverd.

9.7 Promotiecampagnes parkeren in Leiden

De parkeercampagne van de gemeente Leiden startte najaar 2015 en focuste in 2016 op de communicatie over de uitbreiding van betaald parkeren en het parkeerbeleid in het algemeen. Eind 2016 kwam daar de promotie van mobiel parkeren bij als opmaat voor de invoering van kentekensparkeren begin 2017. De campagne schetste de samenhang tussen vier grote parkeerprojecten in de stad aan. Waarom investeert de gemeente in uitbreiding van betaald parkeren, in het invoeren van kentekensparkeren en de bouw van twee ondergrondse parkeergarages aan de rand van het centrum? Met de Leidse P als centraal icoon, en een aantal algemene communicatiemiddelen zoals folders en de website werden inwoners en ondernemers van Leiden geïnformeerd over de investeringen van de komende jaren en het uiteindelijke doel: een goed bereikbare stad, die prettig leefbaar en economisch gezond is.

Naast de communicatie over de invoering van kentekensparkeren en de laatste fase van Uitbreiding Betaald Parkeren (fase 4: november 2017) is een aantal algemene campagnemiddelen ingezet, zoals een animatie op film en Z-cards over de grote parkeerprojecten in Leiden. De gezamenlijke uitstraling, animatiestijl en informatieve 'tone of voice' heeft bijgedragen aan meer draagvlak voor deze parkeerprojecten.

Een belangrijke mijlpaal in 2017 was het gereedkomen van Parkeergarage Lammermarkt. Om de opening veel publicitaire kracht bij te zetten is een meerdaags garagefestival georganiseerd. Onderdelen van het Garagefestival waren een feestelijke opening voor relaties in het algemeen en ondernemers in het bijzonder, een speurtocht voor lagere scholen in Leiden, een parking disco voor het uitgaand publiek en tenslotte een open dag met garage sale voor de inwoners van Leiden. De communicatie was geheel in stijl van de Leidse parkeercampagne met een nieuw ontwikkeld beeldmerk voor parkeergarage Lammermarkt. Dit beeldmerk is ook gebruikt bij de diverse marketingcommunicatie-uitingen in het najaar van 2017 om de bekendheid van de parkeergarage Lammermarkt te vergroten. Met de actie '3^e uur gratis parkeren' in samenwerking met stadspartners waaronder Leiden Marketing en Centrummanagement Leiden is de nieuwe parkeergarage goed op de kaart gezet. De reacties van de parkerende bezoekers zijn vrijwel unaniem positief over de kwaliteit van de ondergrondse parkeergarage.

9.8 Ontwikkelingen Parkeercommunicatie

De parkeercommunicatie richt zich op drie pijlers:

1. algemene informatie geven over parkeerbepalingen in Leiden,
2. communiceren over de parkeerprojecten en
3. de marketing van de gemeentelijke parkeergarages.

In 2018 zal de nadruk meer liggen op de marketingcommunicatie. Onderdelen van de algemene parkeercommunicatie (bijvoorbeeld over de aanvraag van een parkeervergunning) krijgen in 2018 een prominente plek op de nieuwe toptakenwebsite van de gemeente Leiden.

Het project Uitbreiding Betaald Parkeren is eind 2017 afgerond, en het leeuwendeel van de invoering van kentekensparkeren vond ook dit jaar plaats. De bouw van de parkeergarage Garenmarkt is in 2017 gestart en loopt tot en met 2020 door.

De komende jaren verschuift de focus in de communicatie naar:

- Het faciliteren van parkeerders met actuele parkeerinformatie.
- Communicatie over de mogelijkheid om te reserveren in een van de gemeentelijke parkeergarages.

In het ontwikkelen van deze (marketing)communicatie wordt bewust de samenwerking gezocht met stadspartners zoals Leiden Marketing en Centrummanagement Leiden, maar ook vertegenwoordigers van musea, horeca en theater. Parkeren is geen doel op zich maar is voor bezoekers van de stad gekoppeld aan hun einddoel.

Daarnaast zal samen met de stad een nieuwe parkeervisie worden ontwikkeld waarbij rekening wordt gehouden met strategische keuzes zoals de verstedelijkingsopgave en energietransitie. Hoe houden we de stad leefbaar en bewoonbaar en welke keuzes moet de stad ten aanzien van parkeren maken? Communicatie en participatie van bewoners, bedrijven en instellingen zijn belangrijke pijlers voor het bouwen van een gezamenlijke parkeervisie.

10 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Op basis van de voorgaande hoofdstukken trekken we de volgende conclusies:

- In 2017 groeit het aantal betaald parkeerplaatsen tot ruim 24.575.
- De inkomsten uit de garages bedragen ongeveer € 1.750.000. Belangrijk is om hierbij te concluderen dat bezoekers meer gaan neigen om in parkeergarages te parkeren en minder op parkeerplaatsen in de binnenstad.
- De inkomsten uit garageparkeren zijn verder gestegen naar ongeveer € 6.610.000. Dit heeft te maken met de positieve macro-economische trend: mensen geven meer geld uit aan winkels, musea of andere bezoeksdoelen.
- Het totaal aan parkeerinkomsten kwam uit op ongeveer € 11.980.000 euro.
- Steeds meer kortparkeerders gebruiken een mobiele parkeerapps.
- Bij de naheffingen is er een daling te zien. Interessant is dat de aantallen bezwaren dat gegrond werd verklaard in 2017 is gegroeid tot 12,5%. Voor de komende jaren is het zaak te streven naar vermindering van toegewezen bezwaren. Aan de andere kant: een toegewezen bezwaar kan soms leiden tot verbeterde dienstverlening en betere communicatie.
- Het bouwproject Garenmarkt ligt goed op schema.

De hoofdconclusies op basis van voorgaande deelconclusies:

- De inkomsten uit parkeren zijn op hoofdlijn conform de begroting. Er moet hierbij wel extra aandacht worden besteed aan de naheffingen. Er moet ingezet worden op een realistische prognose en een efficiënte bedrijfsvoering.
- Overige ontwikkelingen op het gebied van parkeren, zoals het bouwen van de Garenmarkt, gaan voort zoals gepland. Er blijft wel een gedeelte van het digitaliseren van parkeerproducten die in 2018 nog moet worden afgerond.

Er zijn verder ontwikkelingen waar Parkeermanagement Leiden extra aandacht voor vraagt. Zo is het aan te bevelen om in te zetten op de volgende dossiers:

- Datagestuurd werken
Veel parkeerbepalingen kunnen en moeten worden gemonitord, zowel financieel en operationeel. In deze tijden, waarin er zeer veel data voorhanden is, is het des te belangrijker om deze gegevens goed te ontsluiten. Het is van essentieel belang om in te zetten op datagestuurd werken. Voor 2018 moet worden ingezet op een parkeerdashboard die meerdere soorten data kan ontsluiten.
- Mobiliteit
Gezien de huidige discussies over het aanpassen van parkeernormen, is het belangrijk om de raakvlakken tussen mobiliteits- en parkeervraagstukken goed te bekijken. Belangrijk hierbij is de raakvlakken goed in te bedden in (parkeer)beleid en de verstedelijkingsopgave voor de komende jaren.
- Risico's
Op basis van datagestuurd werken kunnen we inzetten op het borgen van financiële risico's. We kunnen bijvoorbeeld sneller aan de bel trekken als omzetten achterblijven bij de begroting. Daarnaast is het belangrijk om risico's in de bedrijfsvoering te benoemen.
- Team parkeermanagement
In 2017 is de organisatie gaan veranderen van een projectorganisatie met veel externen naar een lijnorganisatie gebaseerd op deskundig opdrachtgeverschap met vaste formatie. Hierdoor kan beter ingezet worden op de regierol die parkeermanagement moet invullen. Ook kan de parkeerexploitatie beter gemonitord worden, door intensiever controleren en communicatie.

Uiteindelijk moeten alle maatregelen leiden naar beter betaalgedrag, een betere bezettingsgraad van de gemeentelijke garages en een duidelijke, integrale tarievenstructuur. De uiteindelijke effecten zijn dat de stad Leiden nog aantrekkelijker, leefbaarder en bereikbaarder wordt.

11 BIBLIOGRAFIE

- CBS. (2016). CBS. Opgeroepen op 2017, van Trends in Nederland: <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2016/26/trends-in-nederland-2016>
- Eckhardstein, M. v. (2017). *Voortgangsrapportage Garenmarkt en Lammermarkt*.
- Leiden in Cijfers*. (2016). Opgeroepen op 2017, van Leiden in Cijfers: (<http://leiden.buurtmonitor.nl>)
- Parkeerbarometer, S. (2017, 02). *Parkeerbarometer*. Opgehaald van <http://www.spark-parkeren.nl/nieuws/parkeerbarometer-heilige-koe-vaker-gestald-in-parkeergarages>